

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 „
3 luni	10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI—5**
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Cesare Lombroso, de d-l C. Rădulescu.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. I: I. Rosenberg cu V. Polizu-Micșunești;

Idem, s. II: Casa Bisericii cu Petre Ivanof;

Idem, s. III: Toma Simionescu cu Primăria Capitalei;

Curtea de apel București, s. I: Banca Agricolă cu Anton Huber și Ath. Zamfirescu;

Tribunalul jud. Muscel: Dumitru C. Diaconu cu Cristea Predescu.

CESARE LOMBROSO

Moartea celebrului antropolog și sociolog Lombroso pune în doliu nu numai știința penală și criminologică dar și întreaga sociologie, pentru care problema criminalității constituie una din preocupările ei de căpetenie în toate statele civilizate. Se cuvine dar ca un slab omagiu de admirațiune și respect, pentru marile servicii aduse de Lombroso științei, civilizațiunii și umanitarismului să reamintim în parte munca, școala și operele lui.

Până în ajunul Revoluției franceze, vechile concepțiuni ale pedepsii și despre criminal, persistau cu aceeași medievală cruzime în aplicarea și tratamentul lor. Criminalul era privit ca o ființă aparte, ca un diabolic, ca un produs al infernului sau al mâniei zeilor, în contra căruia torturile și supliciile cele mai crude erau privite totuși ca insuficiente. Pedepșa avea ca concepție răsbunarea divină și apoi cea socială. Nu se căuta numai suprimarea culpabilului, ci nimicirea lui exemplară. Pedepșa era aplicată agentului fără nici o considerațiune de antecedentele, de viciile lui organice, de mediul sau circumstanțele cari înconjurase actul și cu o severitate inexorabilă. Moartea era aproape pedeapsa unică, iar torturile cele mai rafinate mijloace de execuțiune. Conștiința socială provocată de mișcarea ideilor ge-

neroase și de umanitarism ca și de îndulcirea moravurilor, ridică protestări unanime. Toți umanitariștii și sociologii în frunte cu *Bentham*, *Helvetius*, *Voltaire*, *Diderot*, *Mably* și în special *Montesquieu* și *Beccaria*, minară adânc vechea instituțiune criminalistă și ororile concepțiunii sălbătice a pedepsii, încât ea crapă din toate părțile odată cu Revoluția franceză. La o nouă organizare a Societății, trebuia natural să corespundă și o nouă concepție a drepturilor omului cari deveniră sacre. Adunarea Constituantă a Franței formulă în declarația «*drepturile omului*» principiul că «*ele nu pot fi atinse decât pentru a protege Societatea contra dezordinii și că legea nu are dreptul de a apăra decât acțiunile vătămătoare păcii publice*». Apoi legea dela 1790 proclamă principiul personalității pedepsii, care până atunci avea caracterul de pluralitate, isbind pe membrii familiei condamnatului cu toată infamia. «*Delictul și crimele*» zicea legea, «*fiind personale, supliciile unui culpabil și condamnările infamante oricari ar fi ele, nu imprimă nici o infierare familiei sale. Onoarea aceloră căroră el aparține nu este deloc atinsă și toți continuă a fi admiși la orice profesiuni, funcțiuni sau demnități*».

Sub influența noilor idei a școlii clasice, reprezentată prin *Beccaria*, și a principiilor revoluției franceze, represiunea începu să se mai îndulcească în mai toate legislațiunile penale. Dar concepțiunile pedepsii și a criminalului rămăneau aceleași.

Juriștii și magistrații nu se ocupau decât de actul săvârșit de criminal iar nici de cum de omul culpabil. Delictul era singura preocupare iar criminalul socotit ca o mașină care reacționează sub influența hotăritoare a voinței sale. Responsabilitatea penală rezida în *liberul arbitru* al criminalului, care forma de altfel singura doctrină filosofică, pe care se rezima tot aparatul represiv social.

În erezia și falsitatea acestor doctrine filosofice și penale apare *Cesare Lombroso*, profesor de medicină legală la Turin, care revoluționează întreaga știință punând bazele școlii *contemporane de Antropologie și Sociologie criminală*. El răstoarnă toate vechile principii și doctrine ale responsabilității penale și pune știința penală pe noi baze. El crează școala antropologică, bazată pe studiul profund și psihologic nu al delictului ci al criminalului, al omului. Astfel îndepărtează și cu drept cuvânt, teoria liberului arbitru dela baza responsabilității penale, teorie care provocase toate cruzimile vechilor concepțiuni și demonstrează, că singura doctrină filosofică pe care trebuie să se bazeze represiunea socială și responsabilitatea penală a individului criminal, nu este decât *Determinismul*.

În prima lui operă *L'Uomo delinquente* care a apărut la 1876 și care a fost tradusă și repetată în 5 edițiuni în mai toate limbile moderne, cunoscute, Lombroso dezvoltă toate principiile școlii sale *Antropologice*.

El se bazează pe Determinism astfel formulat: «*Orice acțiune omenească este efectul cauzelor externe cari lucrează asupra noastră și contra cărora fiecare individ luptă într'un mod diferit, după caracterul său particular*».

De aci concluzia, că crima sau delictul ca orice acțiune omenească este produsul unei îndoite serii de factori: 1) *Interni*, organici sau biologici, inerenți caracterului individual și constituțiunii fisio-psihice a autorului crimei și 2) *Externi*, naturali sau sociali, inerenți mediului fizic și social în care a trăit și trăește agentul. Factorii externi constituie cauzele ocazionale ale delictelor, iar cei interni pe cele determinante și cari rezultă din predispozițiunile individului. Pentru producerea însă a crimei, concursul ambilor factori trebuie să coopereze.

După ce studiază pe criminal ca om și din toate punctele de vedere el declară că nu există *răi făcători* ci *răi făcuți*, cari sunt determinați și împinși spre crimă, grație vișurilor lor organice, moștenite prin ereditate sau atavism sau câștigate prin alcoolism, și alte infecțiuni morbide. Miezul doctrinei lui însă este *existența tipului criminal născut*.

Pe aceste studii și principii școala Lombrosiană numită și școala *positivistă* împarte pe criminali în mai multe categorii din cari:

1) *Criminalul născut* a cărui descriere și determinare este proprie lui Lombroso. El este caracterizat printr'un *Tip criminal* a cărui existență este descoperirea lui personală și se distinge printr'o serie de semne particulare sau *stigmatе degenerative*, care îl diferențiază de ceilalți indivizi ai

aceleiași rase. Aceste stigmatе sunt unele *anatomice* sau *morfologice*, altele *biologice* și altele *psihice*.

2. *Criminalii nebuni* acei cari comit crimele sub impulsunea unei maladii mintale. Dintre aceștia, *Nebunii morali*, adică aceia cărora le este atrofiat sau le lipsește complet simțul moral sau social sunt asimilați și confundați chiar cu criminali născuți.

3. *Criminalii din obicinuință*, acei cari după ce au comis primul delict mai mult din slăbiciune morală și fără nici o tendință înăscută, persistă în crimă, contractând obiceiul ei, și devin profesioniști.

4. *Criminalii pasionali* cari dotați cu un temperament sanguinar și nervos, cu o sensibilitate exagerată, desechilibrați sau epileptoizi, săvârșesc crimele sub impulsunea unei pasiuni violente, a mâniei, amorului contrariat, a geloziei, a onoarei ofensate etc. Aceștia prezintă caracterele opuse criminalului născut, având o fizionomie frumoasă și atrăgătoare de multe ori, numită de Lombroso fizionomie *anti-criminală*.

5. *Criminalii de ocaziune* cari n'au prin natura lor nici o tendință spre delict, dar cari sunt împinși la crimă de circumstanțe exterioare și de tentațiunile mediului în care trăesc precum mizeria, imitațiunea, etc. Aceștia se disting de oamenii cinstiți printr'o slăbiciune a simțului și sensibilități morale.

Tipul criminal recunoscut după stigmatеle menționate este tipul omului primitiv și sălbatic, sub care se prezintă și se recunoaște criminalul născut. *Cu studiul dar a acestor criminali, cu stigmatеle și documentarea existenței tipului criminal și a criminalului născut se caracterizează doctrina școlii Lombrosiane* sau a școlii antropologice din Turin, al cărei creator și șef a fost Cesare Lombroso și ale cărui principii și demonstrații se găsesc în *L'Uomo delinquente*.

Ca anexă la această operă Lombroso a publicat, făcând parte integrantă din această monumentală lucrare și un *Allas* cu 64 planșe reprezentând tipurile a peste 2000 criminali, politici, asasini, revoluționari, nebuni morali, epileptici, apoi cranii, creeri, tatuaje, desemnuri de criminali, facsimile, etc. pentru a documenta susținerile și doctrina lui.

Remediile sau mijloacele de represiune ale Școlii Lombrosiane sunt: *Internarea în Manicome* sau *azile speciale pentru nebunii criminali*, pentru criminalii înăscuți și incorigibili, pedeapsa cu moarte, deportarea sau deținerea pe viață, nu însă la celulă.

Pentru criminalii de obicei, aceleași măsuri de represiune aplicate însă cu gravitate, numai în

caz de recidivă. Pentru cei de ocaziune, aplicarea unui sistem penitenciar rațional și de amendare, ca evitând contagiunea să nu degenereze în criminali de obișnuință. Cât pentru criminalii pasionali Lombroso nu cere nici o pedeapsă decât repararea daunelor civile, întrucât conștiința și remușcarea lor, constituie pentru aceștia o intensă și continuă pedeapsă morală.

Lombroso reclamă însă ca *profilaxie a crimei și ca mijloace preventive*, instituțiuni sociale și legale pentru a combate *alcoolismul, vagabondagiul, prostituția, cerșetoria, patronagiul liberaților și al copiilor abandonați moralmente etc.*

Noua școală Lombrosiană deși combătută cu mult succes de școala *Sociologică-franceză* a lui *Lacassagne*, a avut meritul, că transportând studiul criminalului dela Entitate juridică la omul real și pătimăș a influențat hotărâtor asupra îndulcirii represiunii și a legilor umanitariste. Știința criminalistă s'a transformat în știință sociologică iar Penologia în știință penitenciară. Astăzi există catedre universitare de criminologie și știință penitenciară în mai toate țările civilizate, căci în urma acestei școli pedeapsa este redusă la *strictul drept al apărării sociale* iar scopul ei este *amen-darea culpabilului*.

Lombroso a provocat cercetările tuturor oamenilor de știință din toate țările și în direcțiunea noilor sale doctrine și a făcut o mulțime de discipoli și adepți. Nenumărate lucrări de valoare apar pe noul teren al Antropologiei și sociologiei criminale de toți specialiștii interesați în problema criminalității.

Astfel filosofi, juriști, sociologi, medici, alieniști, umanitariști și criminaliști ca *Liszt, Kraepelin, Holtzendorf, Sommer, Mendel, Kovalevski, Letourneau, Tonnini, Frigerio, Laschi, Fulci, Pavia, Aguglia, Sergi, Laurent, Garofalo, Enrico Ferri, Morselli, Benedikt, Ottolenghi, Mme Tarnovschi, Lacassagne, Proal, Tarde, Manouvrier etc.*, provocați de ideile lui Lombroso au intrat în discuțiune susținând sau combătând aceste doctrine, dar aducând științei lumini și servicii imense prin lucrări de valoare.

Afară de opera *Omul criminal* Lombroso, între alte multe lucrări, mai are traduse și în alte limbi o mare lucrare de criminologie intitulată *«Crima, cauzele și remediile ei»* care este ultima lui mare lucrare, publicată în 1907 și în care tratează despre *etiologia crimei*, despre *profilaxia și terapeutica ei* și despre *sintesele și aplicațiunile penale*. Apoi a mai scris:

«Antropologia criminală și progresele ei recente, apoi Istoria progreselor Antropologiei și Sociologiei criminale dela 1895—1898 iar în unire cu G. Ferrero ascris Femeia criminală și pros-

tituată, publicată în 1896 la Turin, iar în coroborare cu R. Laschi a scris Crima politică și revoluțiunile în raport cu dreptul, cu antropologia criminală și cu știința de guvernământ. Tot Lombroso a inspirat și creat o mulțime de Reviste de psihiatrie, de știință penală și penitenciară, de antropologie etc. cari apar mai în toate centrele mari și științifice ale Europei precum:

Revista lui dela Turin intitulată *Arhiva de psihiatrie, știință penală și antropologie criminală*, apoi *Arhivele de antropologie criminală ale lui Lacassagne etc.*

Școala pozitivistă a lui Lombroso a cărei existență nu depășește 30 ani, a determinat în știința penală o fericită și fecundă transformare care a avut ca efect imediat modificarea tuturor legislațiunilor represive moderne.

Delicentul privit odinioară ca un tip abstract și uniform, căruia i se aplica pedeapsa în mod mecanic și conform tarifului Codurilor penale, este astăzi obiectul unui examen minuțios și individual care îi stabilește adevăratul grad de responsabilitate față cu toate cauzele și principiile școlii Lombrosiane.

Acest examen a provocat curentul de *individualizare a pedepsii* care tinde a adapta complet și echitabil pedeapsa fiecărui agent, nu numai la culpa și răspunderea lui, dar și la responsabilitatea socială față de dânsul.

Curentului acesta de individualizare a pedepsei și de responsabilitate socială, se datoresc toate legile cari au îndulcit represiunea cum și toate Instituțiunile legale și sociale cari combat criminalitatea pe căi preventive, profylactice și curative.

Astfel școlii lombrosiane se datoresc:

1. *Legile de condamnare condițională* sau de suspendare a pedepsei, introdusă și cunoscută în Franța sub numele inițiatorului ei *Bérenger* și adoptată astăzi în mai toate țările Europei și Americii. Această lege care păsuește executarea pedepsei sub condițiunea de a nu mai recidiva într'un timp ce variază în diferitele legislațiuni penale, dă roade splendide, evitând recidiva și contactul cu închisoarea.

2. *Legea liberării condiționale* de asemenea adoptată de toate legiurile represive și în virtutea căreia condamnatul cu bune purtări și amendat este liberat înainte de expirarea termenului de pedeapsă sub condițiunea de a nu mai comite un nou delict în timpul cruțat.

3. *Legea reabilitării condamnaților* care combate recidiva, permițând osândiților ca, în diferite termene, să fie de drept reabilitați și reintrând în plinătatea drepturilor pierdute prin sentința condamnatoare, să reintre în societate și în viața publică. Puterea de moralizare a acestor legi este

mare și de un mare umanitarism, iar stavila care o pune recidivei și criminalității în genere e foarte puternică.

4. *Legea relegării* sau a rigorii recidiviștilor incorigibili, apoi *legea de decădere din puterea părintească* a părinților cari își abandonează copiii sau îi împing la viții, cerșetorie sau crimă.

Tot acestei școli se datoresc legile de *ordin economic și social* cari protej *munca* și pe *muncitori*, combătând capitalurile spre a împiedica mizeria care este cea mai mare consilieră a crimei. Apoi legile *sanitare* cari combat beția și propagarea boalelor infecțioase ce vițiază organismele alterând creerul, *legi* cari abundă în toate țările.

Tot școlii Antropologice se datoresc crearea instituțiilor sociale publice și private pentru internarea și corectarea copiilor cu rele apucături și gata de aluneca spre crimă și cari funcționează cu miile în toate statele mari ale Americii și Europei și cunoscute în Germania și Franța sub numele de *Căse de corecțiune* și *Colonii*, în Belgia de *Căse de binefacere*, în Italia de *Reformatoare*, iar în Anglia și America de *Reformatoare morale*. Apoi *Căsele de muncă* pentru vagabonzi și cerșetori, etc.

Curentul chiar în contra pedepsei cu moarte se datorește în mare parte tot doctrinelor Lombrosiene. În fine inițiativa și fondarea tuturor *Societăților și asociațiilor naționale și internaționale* ca și a *congreselor penitenciare, de drept penal, de Antropologie criminală, pentru protecțiunea copilăriei culpabile și abandonate* ca și *pentru patronagiul liberaților*, se datoresc tot ideilor umanitariste ale lui Lombroso.

Școala antropologică a lui Lombroso va rămâne veșnic în știință; *va dispărea însă dintr'însa credința în existența tipului născut al criminalului* care este combătut cu mult succes de școala sociologică franceză în cap cu Lacassagne. Aceasta neagă existența tipului criminal și atavic demonstrând numai influența decisivă a mediului.

În ultimul timp, Lombroso, chiar părea înclinat a nu mai susține cu prima convingere existența tipului criminal și făcea mari concesii școlii sociologice a lui Lacassagne.

Oricare ar fi însă rezervele ce oamenii de știință fac doctrinei lombrosiane, oricare ar fi criticile ce s'ar putea ridica în contra unor idei a școlii lui, nimic nu va știrbi gloria acestui celebru om de știință, care prin alarma dată în domeniul criminalității și al responsabilității penale, a răsturnat vechiul așezământ represiv și a pus bazele noii științe criminaliste, ale antropologiei și sociologiei criminale. Civilizațiunea care nu mai putea privi vechile concepțiuni ale pedepsei și ale supliciilor

represive îi rămâne recunoscătoare, Sociologia criminală îl va recunoaște veșnic ca părintele ei, iar Umanitarismul care a câștigat prin influența școlii lui pozitiviste, îi va păstra deapururi numele printre apostolii lui.

C. Rădulescu.

Subdirector general al Inchisoriilor

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 23 Februarie 1909

Președenția d-lui M. IULIAN, consilier

I. Rosenberg cu V. Polizu-Micșunești

Expertiză — Citarea părților prin scrisoare recomandată de către expert — Cazul când se urmează o asemenea procedură. — (Art. 218 din Proc. civilă).

Citarea părților prin scrisoare recomandată de către expert este prescrisă, sub sancțiunea nulității, numai în cazul când expertul are nevoie să facă un deosebit studiu la fața locului și se duce singur acolo spre a efectua expertiza, iar nu și atunci când expertiza se face în ziua în care judecătorul citând părțile se duce la fața locului pentru constatarea de vizu, ascultarea martorilor, luarea jurământului expertului și facerea expertizei.

Decizia 84/909. — Respins recursul făcut de I. Rosenberg, contra deciziei Curții de apel București, s. II, No. 6/909, dată în proces cu V. Polizu-Micșunești.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocată C. Romanescu, în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocată Al. Ionescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului întâiu de casare :

«Violarea art. 218 din Proc. civilă, exces de putere și violarea dreptului de apărare.

«Pentru a dovedi cuantumul stricăciunilor ce aș fi cauzat eu, I. Rosenberg, la imobilul din București str. Smârdan No. 20, președintele Tribunalului Ilfov, s. II, ordonă o descindere locală cu martori și cu expert, prin care să se facă constatarea. Judecătorul delegat citează părțile pentru ziua de 14 Noemvrie 1908, pentru a fi la fața locului și să asiste la audierea martorilor și la luarea jurământului expertului, fără ca prin citațiuni să încunoștiințeze pe părți că se va proceda imediat și la efectuarea expertizei.

«Curtea de apel București, s. II, în majoritate, considerând că nu era nevoie de a se face încunoștiințare de expert că în ziua ascultării martorilor și a depunerii jurământului va face și expertiza, a violat dispozițiile art. 218 din Proc. civilă și a comis și un exces de putere, violându-mi și dreptul de apărare, socotind că era destulă citațiunea judecătorului delegat pentru ascultarea martorilor și luarea jurământului expertului, fără ca să fi fost citat sau înștiințat prin citațiunea judecătorului, că în aceeași zi se va face și expertiza».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care se constată că întâitul de azi în recurs, D. V. Polizu-Micșunești, pe baza legii asupra drepturilor proprietarilor, a intentat acțiune în contra recurentului Iulius Rosenberg, cerând să fie obligat a-i plăti suma de 2200 lei, reprezentând costul reparațiilor la imobilele din str. Smârdan No. 20, pe cari recurentul le-a

avut închiriate mai mulți ani prin contractele autentificate de Trib. Ilfov sub No. 1323/904 și 1328/904;

Că președintele Trib. Ilfov, s. II, întemeindu-se pe contractele de închiriere, pe inventarul cu care s'a predat imobilele chiriașului la intrarea lui în ele, pe constatarea locală cu martori și expert, prin hotărârea cu No. 621 din 8 Decembrie 1908 a admis acțiunea ca întemeiată și Curtea de fond, prin deciziunea atacată, respingând apelul făcut de Rosenberg, a confirmat sus zisa hotărâre;

Considerând că Curtea de fond constată, prin deciziunea atacată că în executarea ordonanței prezidențiale, spre a se face o cercetare locală cu martori și expert pentru a se stabili punctele arătate în acea ordonanță, judecătorul delegat a fixat termenul de 14 Noiembrie 1908, pentru care dată s'au citat părțile, martorii și expertul; că în acea zi judecătorul, ducându-se la fața locului, a ascultat martorii, a luat jurământul expertului și s'a efectuat și expertiza;

Considerând că din dispozițiunile art. 218 din Proc. civilă rezultă că citarea părților prin scrisoare recomandată de către expert este prescrisă, sub sancțiunea nulității, numai în cazul când expertul are nevoie să facă un deosebit studiu la fața locului, și se duce singur acolo spre a efectua expertiza, iar nu și atunci când expertiza se face în ziua în care judecătorul, citând părțile, se duce la fața locului pentru constatarea de vizu, ascultarea martorilor, luarea jurământului expertului și facerea expertizei, cum e cazul în speță;

Considerând că, astfel fiind, sus arătatul mijloc de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului al doilea de casare :

«Exces de putere și violarea art. 219 din Proc. civilă. Curtea trecând peste modul meu de apărare, care constă în a cere să se facă o nouă expertiză, de oarece expertul nu dă instanței de fond posibilitatea de a aprecia ea însăși dacă valoarea reparațiilor fixate în bloc de expert era justă sau nu, căci expertul nu stabilea în parte prețul pentru fiecare reparațiune».

Considerând că Curtea de fond constată, prin deciziunea atacată, că expertul arată prin actul său de expertiză de unde anume rezultă suma totală de 2200 lei fixată de dânsul ca cost al reparațiilor;

Considerând că o asemenea constatare de fapt scăpând controlului Curții de casațiune, și acest mijloc de casare este neîntemeiat;

Că, prin urmare, recursul este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 3 Iulie 1909

Președenția d-lui I. DUCA, consilier

Casa Bisericii cu Petre Hagi Ivanof

Legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară din 1908.—Sentințe pronunțate în asemenea materie.—Dacă contra lor există drept de recurs.—(Art. 7 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară din 1908).

După art. 7 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară din 8 Martie 1908, sentințele pronunțate de tribunal în asemenea materie sunt definitive și executorii din ziua pronunțării.

Prin urmare, este neadmisibil recursul în asemenea materie atât acela făcut de contravenient, cât și acel făcut de Stat, reprezentat prin Casa Bisericii.

Deciziunea 2084/909.—Respings recursul făcut

de avocatul Statului din județul Tulcea, contra sentinței Tribunalului Tulcea, No. 476/909, dată în proces cu P. Hagi Ivanof.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Stambulescu, din partea Statului, care a susținut că recursul este admisibil; și

Pe d-l procuror St. Stătescu, care a cerut respingerea recursului ca inadmisibil nefiind drept de recurs în asemenea materie.

Deliberând,

Asupra incidentului de inadmisibilitate a recursului.

Având în vedere că prin sentința supusă recursului Petre Hagi Ivanof a fost condamnat la amendă în folosul Casei Bisericii pentru faptul de contravenție la legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară;

Considerând că art. 7 din legea pentru fabricarea și vânzarea lumânărilor de ceară dela 8 Martie 1908, aplicabil în speță, prevede în mod categoric că sentințele pronunțate de tribunal în asemenea materie vor fi definitive și executorii din ziua pronunțării;

Că de aci rezultă că legiuitorul a voit să ridice dreptul de recurs în asemenea materie atât contravenientului, cât și Statului reprezentat prin Casa Bisericii;

Că, așa fiind, recursul este inadmisibil;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 10 Iunie 1909

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Toma Simionescu cu Primăria Capitalei

Industrii insalubre. — Clasificarea lor. — Băi.—Dreptul a înființa un stabiliment de băi fără autorizația autorităților, ci numai cu obligația a aviza pe primarul comunei.—Contravențiune la regulile prescrise pentru industriile insalubre. — Gradațiunea ce urmează a fi observată în aplicarea pedepselor prevăzute de legea și regulamentul sanitar. — (Art. 141, 143 și 146 din legea sanitară și art. 25 și 101 din regulamentul acestei legi).

1. Din combinațiunea art. 141 și 143 din Legea sanitară rezultă, că industriile insalubre sunt împărțite în patru clase, și că oricine poate înființa un stabiliment industrial clasa I-a fără autorizațiunea autorităților, fiind obligat numai a încunoștiința despre aceasta pe primarul comunei.

2. Prin art. 25 din regulamentul industriilor insalubre băile sunt prenumerate între industriile insalubre de clasa întâiu.

3. Art. 146 din Legea sanitară, precum și articolul 101 din regulamentul acestei legi, prevăd că contravenienții la regulile prescrise pentru industriile insalubre se pedepsesc pentru prima oară cu o amendă dela 10 — 100 lei, pentru a doua oară cu amenda de la 50 — 500 lei și pentru a treia oară cu închiderea stabilimentului.

Prin urmare, primarul comunei nu poate dispune închiderea unei stabiliment fără ca mai întâiu să fi uzat de gradația pedepselor prevăzute de sus citatele articole.

Decizia 152/909. — Admite ca întemeiat motivul I invocat și obligă pe Primăria Capitalei să ridice măsurile prin cari a dispus închiderea stabilimentului de băi a recurentului din str. Popa-Tatu No. 53.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Cancicov și Negulescu în dezvoltarea motivelor de casare, și
Pe d-l avocat V. Rusu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I invocat de recurent:

«Violarea art. 141 și 143 din Legea sanitară și art. 101 din regulamentul pentru industrii insalubre.

«Autoritatea comunală nu avea dreptul să-mi închidă stabilimentul. Procedând astfel, a violat sus arătatele texte de lege».

Având în vedere recursul făcut de Toma Simionescu, prin petițiunea înregistrată la No. 8710 din 2 August 1908, în contra deciziei Primăriei Capitalei, prin care s'a dispus închiderea stabilimentului de băi «sistem Kuhne» ce numitul deschisese în str. Popa-Tatu 53;

Având în vedere că recurentul își întemeiază recursul ce a făcut pe dispozițiunile art. 5, lit. j, din legea organică a Curții de casație;

Având în vedere că din dosarul cauzei, și anume din certificatul eliberat de Primăria Capitalei la 28 Ianuarie 1908, se constată că recurentul a făcut cunoscut acelei primării deschiderea stabilimentului său de băi, și că primăria a găsit că acel stabiliment e în condițiuni bune de igienă și că poate funcționa;

Având în vedere dispozițiunea art. 141 și 143 din Legea sanitară;

Considerând că din combinațiunea acestor texte de lege, referitoare la igiena publică, rezultă că industriile insalubre sunt împărțite în patru clase; că un regulament special va clasifica industriile insalubre în aceste patru clase, și că oricine poate înființa un stabiliment industrial insalubru clasa I-a fără autorizațiunea autorităților, fiind obligat numai a înștiința despre aceasta pe primarul comunei;

Considerând că prin art. 25 din regulamentul industriilor insalubre, băile sunt prenumerate printre cele de clasa I-a;

Că atât prin art. 146 din Legea sanitară, cât și prin art. 101 din sus zisul regulament, se prevede că contravenienții la regulile prescrise pentru industriile insalubre se vor pedepsi pentru prima oară cu o amendă de la 10—100 lei, pentru a doua oară cu o amendă de la 50—500 lei, și pentru a treia oară cu închiderea stabilimentului pentru un timp limitat; că aceasta fiind starea de fapt și de drept a cauzei, când primarul Capitalei a dispus închiderea stabilimentului de băi a recurentului, fără ca mai întâiu să fi uzat de gradăția pedepselor prevăzută de art. 146 din Legea sanitară și articolul 101 din regulamentul industriilor insalubre, prin această procedură a comis un exces de putere și a violat dispozițiunile acestor texte;

Că din acest punct de vedere, și fără a mai examina motivul al doilea invocat, recursul făcut de Toma Simionescu urmează a fi admis ca întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea admite, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. I

Audiența dela 25 Maiu 1909

Președenția d-lui M. VIDRAȘCU, consilier

Banca Agricolă cu Anton Huber și Ath. Zamfirescu

Deciziunea No. 38

Locațiune de servicii.—Contract pe timp nedeterminat. — Dacă una din părți poate concedia pe cealaltă

în mod brusc, fără o încunoaștințare prealabilă.—Daune.—Echivalentul lor.—(Art. 970 din Codul civil).

Deși este adevărat că în contractul de locațiune de servicii pe timp nedeterminat, fiecare din părțile contractante poate să concedieze pe cealaltă la orice epocă, însă, după dispozițiunile art. 970 din Codul civil, convențiunile nu obligă numai la aceea ce este expres într'însele, dar și la toate urmările ce echitatea cere ca cel concediat să fie prevenit cu câtva timp mai înainte.

Astfel, dacă funcționarul unei bănci a fost concediat în mod brusc și fără motive puternice, banca fiind în culpă e obligată la daune către funcționarul concediat, daune cari trebuie să reprezinte salariul pe un timp suficient pentru ca concediatul să-și poată găsi o altă ocupație.

S'a ascultat, în dezvoltarea motivelor de apel, din partea Băncii Agricole d-l avocat Miculescu; iar în combateri pe d-l avocat N. Titulescu.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute de Athanasie Zamfirescu și Anton Huber, cât și apelul făcut de Banca Agricolă în contra sentinței No. 670 din 1908 a Tribunalului Ilfov, secția comercială;

Având în vedere că din actele și concluziile orale și scrise depuse de părți rezultă că Athanasie Zamfirescu și Anton Huber, ambii foști funcționari la Banca Agricolă, au intentat aceste acțiuni în daune, pe motivul că concediindu-i în mod inopinat și nemotivat din funcțiile de contabili ce ocupau, le-a produs pagube;

Având în vedere că este netăgăduit că între părți a existat un contract de locațiune de servicii pe timp nedeterminat, și că în ziua 11/24 Decembrie 1907 Direcția Băncii Agricole a făcut cunoscut apelanților Zamfirescu și Huber că cu începere din acea zi chiar ei sunt revocați din funcțiile ce ocupau;

Având în vedere că Banca Agricolă se opune la plata daunelor, obiectând că contractul de locațiune de servicii care o lega față de apelanți fiind pe timp nedeterminat, Banca era în drept a concedia la orice moment pe numiții funcționari, și că, în orice caz, revocarea s'a făcut pentru motive temeinice;

Considerând că este exact în drept că în contractul de locațiune de servicii pe timp nedeterminat, fiecare din părțile contractante poate să concedieze pe cealaltă la orice epocă, din cauză că neexistând nici o durată determinată a contractului, el durează atât cât durează consimțământul ambelor părți;

Considerând însă că, după dispozițiile art. 970 din Codul civil convențiunile nu obligă numai la aceea ce este expres într'însele, dar și la toate urmările ce echitatea, obiceiul sau legea dă obligațiunii după natura sa, și echitatea cere ca cel concediat să fie prevenit cu câtva timp mai înainte;

Considerând că independent de aceasta, dacă patronul sau lucrătorul, ori funcționarul, pot fi concediați oricând, sau viceversa că lucrătorul ori funcționarul pot da concediu patronului oricând, se impune însă ca să nu se abuzeze de acest drept, ca acest concediu să nu fie inopinat, adică să nu fie dat în mod brusc și fără aviz prealabil, pentru ca fiecare din părțile contractante să aibă timpul necesar spre a face față noii situații, afară bine înțeles dacă revocarea se face pentru motive legitime, cari sunt de natură a explica urgența;

Având în vedere că după cum s'a stabilit mai sus, din scrisorile Băncii Agricole cu data de 11/24 Decembrie 1907, apelanții Zamfirescu și Huber au fost concediați în mod brusc; că dar din acest punct de ve-

dere ei au drept la daune, Banca Agricolă fiind în culpă;

Având în vedere însă că Banca Agricolă a pretins că a avut motive temeinice spre a revoca în acest mod pe apelanți;

Având în vedere că în dovedirea faptelor invocate, și anume: că au încercat a provoca o grevă între funcționari, atacând actele Direcțiunii Băncii, că au dat la jurnale informațiuni și articole contra Băncii Agricole și că au răspândit în public fapte de natură să compromită Banca, Curtea a admis cererea Băncii de a se dovedi aceasta cu martori, ascultându-se atât martorii propuși de Bancă cât și cei propuși de apelanți;

Având în vedere, în ce privește pe Athanasie Zamfirescu, că din depozițiile martorilor Lăzăreanu, Adania, Mihail Popescu și Marinescu, rezultă că acesta a criticat în public unele operațiuni ale Băncii Agricole; că, mai mult chiar, a dat informațiuni la mai multe ziare ca: *Secolul*, *Acțiunea*, spre a se ataca actele Băncii, așa că, din acest punct de vedere, apelantul Zamfirescu, fiind în culpă vădită, revocarea sa imediată din serviciul Băncii este legitimată, și ca atare acțiunea sa în daune caută a fi respinsă;

Având în vedere însă, în ceea ce privește pe Huber, că din depozițiile tuturor martorilor ascultați nerezultând alt decât că a protestat și el cu Zamfirescu și alții, și a căutat a obține semnături pe un protest dirijat contra lui Melamet, pe atunci director la Banca Agricolă; că nu e dovedit că el ar fi lucrat a provoca o grevă printre funcționari, nici că a criticat în public actele Băncii sau că ar fi inspirat unele ziare cari atacau Banca, rămâne dovedit că în mod inopinat el a fost revocat din funcția sa și ca atare are dreptul la daunele cauzate;

Având în vedere că, în afară de revocarea bruscă din serviciu, Huber nu a dovedit nici a propus a face dovadă că cu această ocazie Banca Agricolă ar fi propus asupra sa faptele de natură a-i aduce vreun prejudiciu, sau să-l împiedice pentru mai multă vreme a-și găsi o altă ocupație;

Având în vedere că aceste daune trebuie să reprezinte plata salariului său pe un timp suficient spre a-și găsi o altă ocupație;

Având în vedere că Curtea, ținând seamă că Huber era plătit cu 300 lei lunar la Banca Agricolă și fixând la 3 luni timpul în care el și-ar fi putut găsi altă ocupație, urmează că Banca Agricolă să fie obligată a-i plăti ca daune suma de 900 lei peste leafa plătită de Bancă în plus pe luna Ianuarie care reprezintă dreptul său la gratificație, fiindcă servise până aproape de finele lui Decembrie;

Pentru aceste motive, Curtea respinge apelul făcut de Al. Zamfirescu și Huber; admite apelul făcut de Banca Agricolă, etc.

Opiniune

Mă deosebesc de părerea majorității pentru următoarele considerațiuni: cred că contractul de locațiune de servicii făcute pe durată nelimitată poate să înceteze din simpla voință a uneia din părțile contractante, fără ca ea să fie pasibilă de daune-interese, observându-se neapărat principiile de echitate cari domnesc în orice contracte și cari sunt prevăzute în art. 998 din Codul civil, adică rezilierea contractului din partea unuia din contractanți să nu lezeze pe celălalt, care nu a avut nici o vină. Astfel pusă chestiunea în speța ce ne preocupă, și în acțiunea de daune ce Zamfirescu și Huber au formulat contra Băncii Agricole, era indispensabil ca ea să dovedească în primul loc leziunea ce ei au avut prin scoaterea lor inopinată din serviciu, și în al doilea loc lipsa de legitimitate a revocării lor din serviciu. În ce privește leziunea ce li s'a adus, deși este necontestat că ei au fost revocați în ziua de 11 Decembrie 1907, fără a fi fost vestiți mai dinainte, totuși ei au primit leafa lor pe luna Decembrie și pe la-

nuarie, și deci au fost puși în pozițiune a-și căuta serviciu în altă parte fără vreo daună pentru ei. În ce privește lipsa de legitimitate a concedierii lor și abuzul culpabil al direcțiunii Băncii Agricole, care, fără de nici o cauză și numai prin pur capriciu, i-a lăsat fără serviciu, reclamanții sunt datori a face dovada culpei Băncii Agricole. Reclamanții în această chestiune sunt creditorii Băncii Agricole în virtutea unui fapt delictos, a cărui existență trebuie stabilită prin dovezi certe și concludente;

Ce dovadă au adus ei despre culpa direcțiunii? Nici una. Scrisorile Băncii nu dovedesc decât un lucru că au fost concediați în mod brusc. Aceasta nu poate da loc la o acțiune în daune, ci numai la o dreaptă despăgubire pentru a le înlesni regăsirea unui alt serviciu. Cu ce s'a făcut culpabilă Banca Agricolă față de ei? Nu s'a articulat nimica care să stabilească partea delictuosă a acestei concedieri. Patronul nu poate oare suprima funcționarii săi pentru rațiuni de economie? Până aci sunt de părere a se respinge acțiunea ca nedovedită. Dar Banca Agricolă a voit să stabilească și cauzele cari au îndemnat-o a nu mai păstra în serviciul său funcționari cari lucrau contra intereselor sale, și prin o serie de martori, ale căror afirmări sunt consemnate în procesul-verbal de audiență, a putut justifica măsura luată atât contra lui Zamfirescu, cât și contra lui Huber. În adevăr, martorul Gh. Cristofor afirmă că atât Huber cât și Zamfirescu făceau propagandă printre funcționari pentru a se aduna și protesta contra actelor de administrație a Băncii și contra directorului Melamet; martorul G. Lăzăreanu arată că ambii reclamanți au încercat a provoca grevă printre funcționari, că ei criticau actele Băncii, taxându-le de hoții, și că au să scrie aceste fapte prin gazete; martorul Mihail Popescu afirmă aceleași fapte ca și Lăzăreanu și mai adaugă că o scrisoare a lui Zamfirescu, prin care solicita dela d-l Victor Ionescu publicarea unor denunțări contra administrației Băncii, a fost predată de însuși d-l Ionescu directorului; martorul Marinescu spune că atât Huber cât și Zamfirescu prezentau colegilor lor un manifest de protestare și adunau iscălituri, că ei nici nu-și mai căutau de serviciu din cauza acestor propagande contra Băncii; martorul Adania arată că Ghimpa i-a comunicat că sunt doi funcționari dela Bancă cari dau tot felul de informațiuni răutăcioase pe contul Băncii și că toate ziarele cari au atacat Banca erau inspirate de acești doi funcționari;

Toate aceste fapte afirmate de martori stabilesc că scoaterea din serviciu a reclamanților a fost legitimată și, deci, Banca nefiind în culpă, subsemnatul sunt de părere a se respinge ambele apeluri și prin consecință a se respinge și acțiunile intentate de Anton Huber și Zamfirescu ca neîntemeiate.

(s) M. Vidrașcu.

OBSERVAȚIE.—A se consulta asupra acestei importante chestiuni: N. Titulescu, *Din teoria contractului de muncă în Curierul Judiciar* pe 1908, No. 34, 35, 46, 48, și 51. Mai vezi și Curtea de casație s. III în *Curierul Judiciar* pe 1908, No. 55, pag. 437.

ISCOD.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MUSCEL

Audiența dela 27 Aprilie 1909

Președinția d-lui CONSTANTIN M. OPRESCU, președinte

Dumitru G. Diaconu cu Cristea Predescu

Sentiința civilă No. 152

Pământ rural.—Pământuri date locuitorilor conform legii din 1889.—Dacă ele se pot înstrăina în afară de condițiunile Legii rurale din 1864.

Dispozițiunile legii din 1889 pentru vânzarea bunurilor Statului nu pot fi privite decât ca o continuare a spiritului dispozițiunilor legilor de improprietărire din 1864 și a celei interpretative din 1879, și deci că ar avea aceeaș principală preocupare ca și acești legiuitori, de a creea și desvolta clasa micii proprietăți.

Prin urmare, pământurile date locuitorilor conform legii din 1889 pot fi înstrăinate, însă numai locuitorilor români cultivatori de pământ.

Tribunalul,

Asupra apelurilor făcute de Dumitru C. Diaconu din comuna Băiculești, județul Argeș, înaintea Tribunalului Argeș, contra cărților de judecată civile No. 278 și 1233 din 1906 a judecătoriei Curtea-de-Argeș, ambele apeluri conexe de Tribunalul Argeș prin jurnalul No. 13842 din 1906, iar prin sentința civilă No. 1034/906, a aceleiaș tribunal, respingându-se apelul privitor la admiterea cererii de anulare a actului de vânzare intervenit între apelant și intimatul Cristea Predescu, admițându-se însă apelul privitor la restituirea sumei de 1000 lei răspunsă de apelant intimatului ca preț al pământului ce i se vânduse prin actul anulat, sentință casată de Inalta Curte prin decizia No. 263/908, considerându-se ca și când n'ar fi fost și fără putere, și a dispus trimiterea afacerii a se judeca din nou de acest tribunal care, prin sentința civilă No. 81/909, a respins apelurile: sentința azi opozată;

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și susținerile orale ale părților, din cari putem constata, în fapt, că intimatul Cristea Predescu, în baza legii din 1889 pentru vânzarea bunurilor Statului, cumpărase dela Stat un lot de cinci hectare;

La rândul său vinde, pentru prețul de 1000 lei, o parte din acest pământ apelantului Dumitru C. Diaconu, prin actul autentificat și transcris de Tribunalul Argeș sub No. 7803 și 1275/900. Mai târziu vânzătorul Cristea Predescu introduce înaintea Judecătoriei Ocol. Curtea-de-Argeș acțiune pentru anularea acestei vânzări, la care acțiune cumpărătorul Dumitru C. Diaconu îi opune, pe lângă mijloacele de combaterea pretențiunii vânzătorului, și o cerere reconvențională pentru restituirea prețului de 1000 lei prevăzut în actul de vânzare, cu dreptul de retenție al pământului până la plata efectivă a prețului. Înaintea judecătoriei de ocol se admite numai anularea vânzării, respingându-se cererea reconvențională. În apel însă, confirmându-se în parte cartea de judecată prin sentința civilă No. 1034/906, în ce privește anularea vânzării, se admite și cererea reconvențională fără dreptul de retenție al pământului, motivând că nici un text de lege nu conferă cumpărătorului un asemenea drept, motivare ce a atras casarea sentinței;

Având în vedere obiecțiunea ridicată de intimatul Cristea Predescu, prin avocatul său, că acest tribunal azi nu ar putea discuta decât chestiunea dreptului de retenție al pământului, drept pretins de cumpărătorul Dumitru C. Diaconu până la plata efectivă a sumei ce numărase ca preț intimatului vânzător, iar nu și chestiunea dacă Tribunalul Argeș bine sau nu a anulat vânzarea constatată prin menționatul act, obiecțiune care s'a respins ca nefondată, întru cât prin decizia Inaltei Curți de casație, casându-se sentința Tribunalului Argeș, a fost considerată ca și când n'ar fi fost și fără putere, investindu-se acest tribunal cu puterea de a judeca din nou afacerea ce fusese dedusă înaintea Tribunalului Argeș prin apelurile făcute contra cărților de judecată No. 278 și 1233/906 ale Judecătoriei Curtea-de-Argeș și conexe prin jurnalul aceleiaș tribunal 13842/906 și față cu efectele devolutive ale apelului, pricina nu se poate desbate decât în întregul ei;

Având în vedere că, în fond, intimatul Cristea Predescu a cerut respingerea ca nefondat a apelului făcut de Dumitru C. Diaconu, în ce privește anularea vânzării admise prin cartea de judecată a Judecătoriei Curtea-de-Argeș No. 278/906, întru cât, conform art. 51 din legea dela 1889 pentru vânzarea bunurilor Statului, asemenea pământuri sunt inalienabile;

Având în vedere că dispozițiunile legii din 1889, pentru vânzarea bunurilor Statului, nu pot fi privite decât ca o continuare a spiritului dispozițiunilor legilor de improprietărire din 1864 și a celei interpretative din 1879 și, deci, că ar avea aceeaș principală preocupare ca și acești legiuitori de a creea și desvolta clasa micii proprietăți;

Că atât legea din 1864, cât și cea din 1879, prevede inalienabilitatea terenurilor rurale, adică tot așa ca și art. 51 din legea din 1889, pentru vânzarea bunurilor Statului, și în conformitate cu art. 132 din Constituțiune, în mod constant doctrina și jurisprudența admite înstrăinarea pământurilor rurale, însă numai către sătenii cultivatori de pământ, și deci și revânzarea pământurilor obținute după legea din 1889 nu ar putea fi supusă altor condițiuni, cu atât mai mult cu cât prin art. 2 al acestei legi se spune în mod categoric că vânzarea de asemenea pământuri nu se poate face decât locuitorilor români cultivatori de pământ, și că prohibițiunea din art. 51 nu ar fi decât de a face ca atari pământuri să nu ajungă și în mâna altora decât cultivatori români, adică aceeaș preocupare ca și a legiuitorului din 1864 și 1879; și apoi, din punct de vedere economic social, nu ne putem închipui că legiuitorul din 1889 ar fi putut privi cu ochi buni scăderea rentabilității unor atari pământuri în mâinile unor ignoranți și leneși cultivatori, singuri și totdeauna dispuși pentru înstrăinarea pământurilor dobândite și să nu fi încurajat trecerea de atari pământuri în mâinile celor cari, întrunind condițiunile legii, ar căuta printr'o muncă inteligentă să mărească rentabilitatea solului;

Că, dar, pentru toate aceste considerațiuni, vânzarea intervenită între Cristea Predescu și Dumitru C. Diaconu, și constatată prin actul autentificat și transcris de Tribunalul Argeș sub No. 7803 și 1275/900, fiind valabilă, acțiunea introdusă de Cristea Predescu pentru anularea acestei vânzări se privește ca neîntemeiată și, ca atare, urmează a se respinge;

Că, în atare caz, cererea reconvențională introdusă de Dumitru C. Diaconu pentru restituirea sumei de 1000 lei răspunsă ca preț și cu dreptul de retenție a pământului până la plata efectivă a acestei sume, nu mai prezintă nici o importanță;

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Constantin M. Oprescu, tribunalul admite opoziția, etc.

(ss) C. M. Oprescu; C. A. Romano

p. Greffier (s) N. P. Șerb

A apărut tomul IX (partea I-a) din Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil român, de d-l *Dimitrie Alexandresco*. (Comentariul art. 1410 — 1490, 1902 din Codul civil). Acest volum cuprinde studii amănunțite asupra Legii proprietarilor, precum și asupra bezmanului, embaticului sau emfiteozei. Prețul 10 lei.

Partea a doua din acest volum, care va apare în cursul luni Ianuarie 1910, cuprinde: Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul, precum și tablele întregului volum.

Comandele se fac la ziarul «Curierul Judiciar», unde se găsesc de vânzare și celelalte volume.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» Bueurești, sau să plătească numai la prezentare în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie și I. ST. TUDOROIU pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite eu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.